

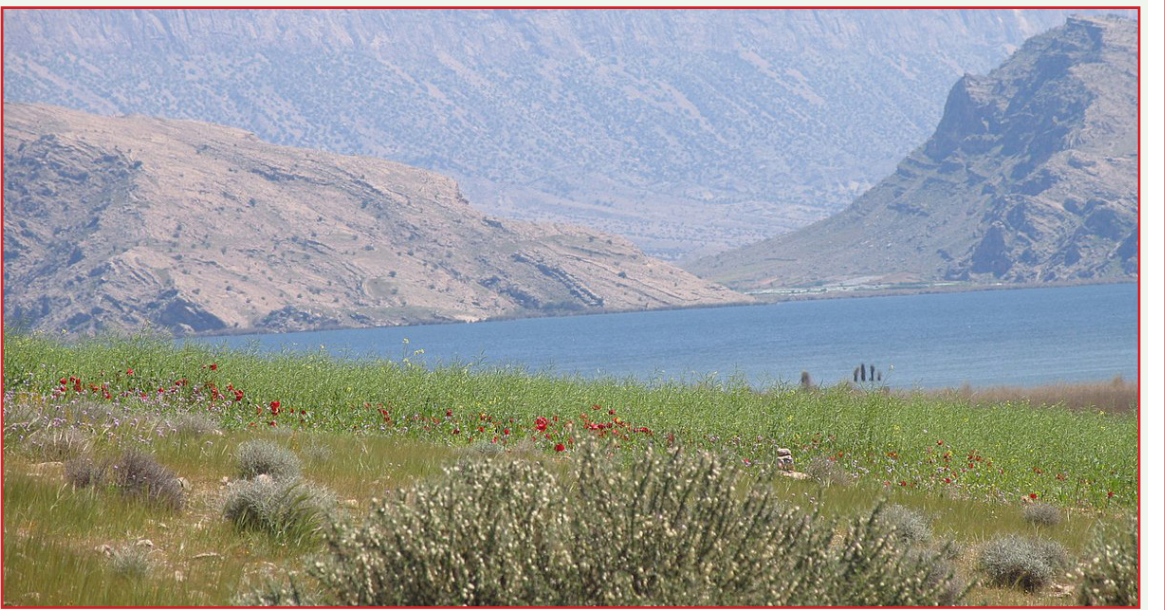
دهمین سال خشکیدگی «پریشان» و تصمیم‌های ناپایدار

به گزارش ایرنا دریاچه و تالاب پریشان در شهرستان کازرون استان فارس وارد دهمین سال خشکیدگی شده است، طی این سالها تصمیم‌های متعدد و متنوعی برای احیای این تالاب از سوی مسئولان مختلف گرفته شده اما دقیقاً همان زمان که این تصمیمات به مرحله اجرا درآمدند ضرب اضمحلال و نابودی این دریاچه بیشتر شده است.

محمدجواد سیاح پور کارشناس ارشد حقوق محیط‌زیست و مؤسس انجمن میراث پریشان روز جمعه در نوشتاری که در اختیار ایرنا قرار گرفت با بازخوانی انتقادی رویکردهای مدیریت و احیای تالاب پریشان را مورد نقد و بررسی قرارداد. در بخشی از این نوشتار آمده است.

تقریباً سال ۸۹ بود که با خشکیدن آخرین چشمه‌های حیاتی، از جمله چشمه‌های گپ و بنگ، تالاب بین‌المللی پریشان در زمره تالاب‌های خشکیده ایران درآمد. اگرچه در طی این دهه چند باری آبیگری‌های محدود و جوشش‌های مقطعی صورت گرفت، اما تاکنون هیچ وضعیت پایداری که امید بازگشت

تالاب و زیست‌بوم تالابی را زنده کند مشاهده نشده است. در این نگارش نه قصد تحلیل عوامل و مقصرین را داریم و نه قصد ارائه راهکار برای احیای تالاب. آنچه مقصود این یادداشت است صرفاً بازخوانی انتقادی مواجهه نهادهای دولتی و عمومی به احیای تالاب پریشان و حتی پیش از آن حفظ و مدیریت تالاب است.

شناسان خالی بوده است. در اثبات این ادعا، لازم است بر شدن تالاب پریشان از آب پشت سد را در ذهن خود مجسم کنیم و به‌عنوان یک تحلیل‌گر چیره‌دست، وضعیت زیست‌بوم تالاب پرشده از آب پشت سد را به‌طور جامع اعم از وضعیت اکولوژیکی و اجتماعی تالاب بررسی کنیم.

در وضعیتی که تالاب پر از آبی باشد که از سد قرض گرفته شده و در همین حال قریب به هزار حلقه چاه اطراف تالاب صدها هزار هکتار اراضی کشاورزی اطراف تالاب را با پمپ‌های بزرگ سیراب می‌کنند، پرسش این است که پایداری پریشان تا چند سال و حتی چند ماه قابل تضمین است؟ برای فهم ساده‌تر قضیه خودمان را یک کشاورز حاشیه تالاب تصور کنیم که در وضعیت خشکیدگی تالاب با یک حلقه چاه نسبتاً کم آب (مجاز یا غیرمجاز) خود ۱۰ هکتار زمین را زیر کشت برده و سالانه منفعتی برابر با مثلاً ۱۰ میلیون

تومان نصیب خود می‌کند. حال اگر جلوه فیروزگون تالاب بر آب پیش روی من باشد و به‌تبع چاهم پرآب‌تر و موتورپمپ قوی‌تر، آیا ترغیب نمی‌شوم که سطح زیر کشت خود را به ۲۰ هکتار و به‌تبع منفعت خود را به ۲۰ میلیون تومان افزایش دهم؟ اگر مقصر اصلی خشکیدگی تالاب را کشاورزی ناپایدار بدانیم، آیا با پر آب کردن پریشان از آب پشت سد بدون تغییر در معیشت و شیوه کشاورزی اطراف آن واقعاً تالاب را احیا کرده‌ایم؟ یا بحران را برای یکی دو دهه بعد بسیار عمیق‌تر و جریح‌تر ساخته‌ایم؟

آنچه یک تیم متخصص در حوزه‌های مهندسی و فنی صرف توان توجه به آن را ندارد، تأثیرات اجتماعی و مردم‌شناسانه تالاب و اقدامات مربوط به آن است. رویکرد جریان‌های حامی محیط‌زیست در سطح دنیا در چند دهه گذشته این را ثابت کرده که بدون در نظر گرفتن کنش‌ها، واکنش‌ها، نظرات، معیشت و افق دید مردم محلی، هرگونه برنامه مدیریت و توسعه اقلیم‌ها محکوم به شکست است، از این رو در سطح قوانین و برنامه‌های حوزه محیط‌زیست در سطح بین‌الملل مشاهده می‌شود که توجه به تأثیر جوامع محلی در تصمیم‌سازی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اجرای برنامه‌ها روزبه‌روز پررنگ‌تر می‌شود. سیر روزآمد شدن کنوانسیون‌های بین‌المللی محیط‌زیستی با توجه به این رویکرد، دست‌کم در ۱۰ سال گذشته کاملاً متعهد است.

در اینجا جا دارد نقدی بر برنامه جامع مدیریت تالاب پریشان وارد کنیم که دقیقاً در طول دوره اجرای آن پریشان خشکید

به بهانه فراخوان جمع‌آوری ایده‌های اشتغال دکتر عباسی؛

با احیای بافت تاریخی کازرون، پای گردشگران را به کازرون باز کنیم!

عباسی نگاه جدیدی به بافت سنتی و تاریخی کازرون دارد. بافت سنتی و تاریخی کازرون که گاه به‌اشتباه بافت فرسوده خوانده می‌شود، سال‌هاست که مورد هجوم و حمله آپارتمان‌سازها و بازارهای سوداگرانه بسازویفروش‌ها شده که با تخریب خانه‌های سنتی و حیاط دار کازرون و درخت و باغچه‌های زیبایشان، بجایش آپارتمان‌هایی با نمای سرامیک حمام ساختند.

امروز از بافت سنتی و تاریخی کازرون اندک مکان‌هایی مانده، مانند همان خانه‌های توتونچی و عمارت حاج اسماعیل و خانه حسینی و یا خانه شریف و چند ده خانه دیگر که در این شهر چند صد هزار نفری به‌ندرت آمارشان به چند صد عدد می‌رسد.

جای خوشبختی است که شورای شهر و میراث فرهنگی در کنار نظام‌مهندسی ساختمان به‌تازگی تعاملاتی را در راستای شناسایی و حفظ بافت سنتی کازرون به کار بسته‌اند که امید است این تعاملات به‌زودی منجر به معرفی بافت تاریخی کازرون، ممنوعیت تخریب خانه‌های تاریخی و درنهایت به سازوکار احیا و زیباسازی این بافت تاریخی منجر شود. احیای بافت تاریخی کازرون در کوزگرون و بازار و گنبد و مصله و بالو نیازمند اعتبار و نگاه ویژه نماینده فعال کازرون در مجلس است که به نظر می‌رسد فریدون عباسی همین نگاه را برای حفظ بافت تاریخی کازرون دارد.

حال که بحث جمع‌آوری ایده و اشتغال است، بد نیست اشاره

به‌هرروی برای فریدون عباسی و تیم همراهش موفقیت را در جمع‌آوری ایده‌های اشتغال و اجرایی کردن این ایده‌ها در میدان عمل آرزومندیم.

آنچه در پوستر جمع‌آوری ایده‌های اشتغال خودنمایی می‌کند، پس‌زمینه‌ای از بازار سنتی ابالفتح کازرون با آن هشتی‌های سفید و گچی‌اش است که به‌تازگی میراث فرهنگی مرمت آن‌ها را به پایان رسانده. همین پس‌زمینه از این بازار سنتی نشان می‌دهد که می‌توان امیدوار بود که تیم فکر دکتر

اتفاق فکر نماینده کازرون در مجلس شورا یا اعلام فراخوانی خواستار جمع‌آوری ایده‌ها و طرح‌های مرتبط با اشتغال در سراسر شهرستان شده است تا برای ما این موضوع بیشتر درک شود که یک نماینده می‌تواند در کنار حضور فعالانه در عرصه ملی و کشوری، گام‌های بلند و تأثیرگذاری را برای حوزه انتخابیه خود بردارد، این گام‌ها پاسخی به کسانی است که وظیفه نماینده را فقط قانون‌گذاری و شرکت در جلسات حضور و غیاب بهارستان می‌دانستند.

رضا عمومی